

Vereenvoudigde beoordeling voor 60-plussers

Effecten op het aantal WIA-uitkeringen en de
arbeidsparticipatie

Vereenvoudigde WIA-beoordeling voor 60-plussers

De 60-plusmaatregel leidt niet tot sterke toename van het aantal WIA-aanvragen, wel tot lagere arbeidsparticipatie van zieke 60-plussers.

Samenvatting

Als gevolg van de toename van het aantal aanvragen voor een sociaal-medische beoordeling en de beperkte capaciteit van UWV om die uit te voeren, is de wachttijd voor een WIA-beoordeling de laatste jaren sterk toegenomen. Om de mismatch tussen vraag en aanbod van sociaal-medische beoordelingen te verlagen, heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in oktober 2022 een vereenvoudigde beoordeling ingevoerd voor mensen die na twee jaar ziekte 60 jaar of ouder waren. Die vereenvoudigde beoordeling houdt in dat de verzekeringsarts geen medische beoordeling uitvoert. 60-plussers die na de vereenvoudigde beoordeling recht hebben op een uitkering, ontvangen altijd een WGA 80-100-uitkering met het daarbij behorende recht op re-integratieondersteuning. Gedurende de periode dat de maatregel van kracht was, hebben circa 20.000 zieke werknemers gebruikgemaakt van de regeling waardoor extra capaciteit voor de sociaal-medische beoordeling van andere groepen is vrijgekomen. Bij het invoeren van de regeling is voorzien dat de instroom in de WIA hierdoor zou toenemen, omdat een deel van de mensen die bij een normale beoordeling géén uitkering zouden krijgen (WIA 35-min) nu een WGA 80-100-uitkering krijgen. Ook is voorzien dat door de maatregel een verschuiving plaatsvindt van WGA 35-80 naar WGA 80-100. Door die verschuivingen nemen de (financiële) prikkels om te werken af, wat kan leiden tot een lagere arbeidsparticipatie van zieke 60-plussers. Omdat de 60-plusmaatregel zowel voor werknemers als voor werkgevers een aantrekkelijke regeling is, is het mogelijk dat de regeling een aanzuigende werking heeft en het aantal aanvragen voor een WIA-uitkering toeneemt. In dit artikel beschrijven we de effecten van de 60-plusmaatregel op het aantal aanvragen, toekenningen en de arbeidsparticipatie.

Dit zijn de belangrijkste bevindingen:

- Als gevolg van de maatregel is het aantal aanvragen van zieke 60-plussers met 1,2 procentpunt toegenomen.
- Het aantal toegekende WIA-uitkeringen aan zieke 60-plussers is met 6,5 procentpunt toegenomen.
- Er heeft een verschuiving plaatsgevonden in het type uitkering dat zieke 60-plussers krijgen: van WGA 35-80 naar WGA 80-100.
- Als gevolg van bovenstaande effecten neemt de arbeidsparticipatie van zieke 60-plussers af met 2,1 procentpunt.
- Het effect op het aantal aanvragen neemt in de tijd toe, net als het effect op de arbeidsparticipatie.

De 60-plusmaatregel: aanleiding en gevolgen

UWV voert medische en arbeidskundige beoordelingen uit voor mensen die als gevolg van arbeidsbeperkingen een aanvraag doen voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering of vanuit een bestaande uitkering een herbeoordeling nodig hebben. Door een stijgend aantal aanvragen voor medische beoordelingen en een beperkte capaciteit van verzekeringsartsen kunnen beoordelingen vaak niet tijdig worden uitgevoerd en ontstaan wachttijden. Omdat dit een onwenselijke situatie is, heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) ingestemd met maatregelen die deze mismatch kleiner moeten maken. Een van de maatregelen is de verkorte route voor mensen die na twee jaar ziekte een aanvraag doen voor een WIA-uitkering en op dat moment 60 jaar of ouder zijn, de zogenaamde 60-plusmaatregel. Mensen die voor deze route kiezen, worden niet beoordeeld door de verzekeringsarts en krijgen een WGA 80-100-uitkering. De rechten en plichten verbonden aan deze uitkering blijven bestaan en deze mensen behouden het recht op ondersteuning bij hun re-integratie. De 60-plusmaatregel was een tijdelijke maatregel die van 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2024 van kracht was. Op 1 september 2025 is de maatregel opnieuw ingevoerd voor de duur van twee jaar.

De vereenvoudigde beoordeling is een aantrekkelijke regeling voor werknemer en werkgever. Zij krijgen sneller duidelijkheid over de uitkering, de werknemer kan er niet op achteruitgaan voor wat betreft het type uitkering en de regeling kost de werkgever niets. Bij de invoering van de regeling is rekening gehouden met een toename van het aantal toekenningen. Een deel van deze mensen krijgt bij een normale claimbeoordeling namelijk geen WIA-uitkering (de zogenoemde WIA 35-minners), maar met de 60-plusmaatregel wel, waardoor de instroom in de WIA toeneemt. Naast een toename van het aantal WIA-uitkeringen vindt ook een verschuiving in het type uitkering plaats. Mensen die bij een reguliere beoordeling een WGA 35-80-uitkering krijgen, krijgen nu een WGA 80-100-uitkering. Dit betekent dat de financiële prikkels om te werken kleiner worden, wat gevolgen kan hebben voor de arbeidsparticipatie van 60-plussers. Daarnaast het is ook denkbaar dat door de 60-plusmaatregel het aantal aanvragen voor een WIA-uitkering is toegenomen. In dit artikel laten we zien dat als gevolg van de 60-plusmaatregel het aantal aanvragen voor en het aantal toekenningen van een WIA-uitkering voor zieke 60-plussers toenemen en dat hun arbeidsparticipatie afneemt.¹

Box 1 De 60-plusmaatregel

Mensen die twee jaar ziek zijn kunnen een aanvraag doen voor een WIA-uitkering. Een verzekeringsarts en arbeidsdeskundige voeren die beoordeling uit. De verzekeringsarts beoordeelt de belastbaarheid en functionele mogelijkheden. Op basis hiervan kijkt de arbeidsdeskundige naar passende banen en het loon dat hiermee verdiend kan worden. De mate van arbeidsongeschiktheid wordt vervolgens bepaald door de resulterende restverdiencapaciteit af te zetten tegen het laatste verdiende loon.

De 60-plusmaatregel biedt mensen die na twee jaar ziekte een aanvraag doen voor een WIA-uitkering én op dat moment 60 jaar of ouder zijn de mogelijkheid tot een vereenvoudigde beoordeling. De 60-plusser en diens (ex-)werkgever bepalen samen of zij de vereenvoudigde beoordeling willen. De (ex-)werkgever of zieke werknemer stuurt een volledig re-integratieverslag naar UWV. Is er geen werkgever, dan wordt informatie gebruikt die tijdens de Ziektewet-uitkering is vastgelegd. Bijvoorbeeld over de re-integratie en over wat de aanvrager nog kan.

De arbeidsdeskundige neemt contact op met de aanvrager en de (ex-)werkgever. De arbeidsdeskundige legt uit wat de vereenvoudigde 60-plusbeoordeling is en vraagt of de aanvrager en de (ex-)werkgever die beoordeling willen. Verdient iemand 65% of minder van het oude loon, dan krijgt diegene zonder sociaal-medische beoordeling meestal een WIA-uitkering toegekend in de vorm van de maximale WGA-uitkering (80-100). Die bedraagt 70% van het WIA-maandloon. Als de aanvrager geen benutbare of zeer geringe arbeidsmogelijkheden heeft, dan wordt bekeken of de aanvrager een IVA-uitkering kan krijgen. Die bedraagt 75% van het WIA-maandloon.

Net als andere mensen met een WGA-uitkering krijgt ook de 60-plusser hulp bij het zoeken naar werk en bij de re-integratie, behalve als een (ex-)werkgever eigenrisicodrager is voor de WGA. Dan is de werkgever verantwoordelijk voor de re-integratie.

De maatregel was van 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2024 van kracht en is op 1 september 2025 opnieuw ingevoerd.

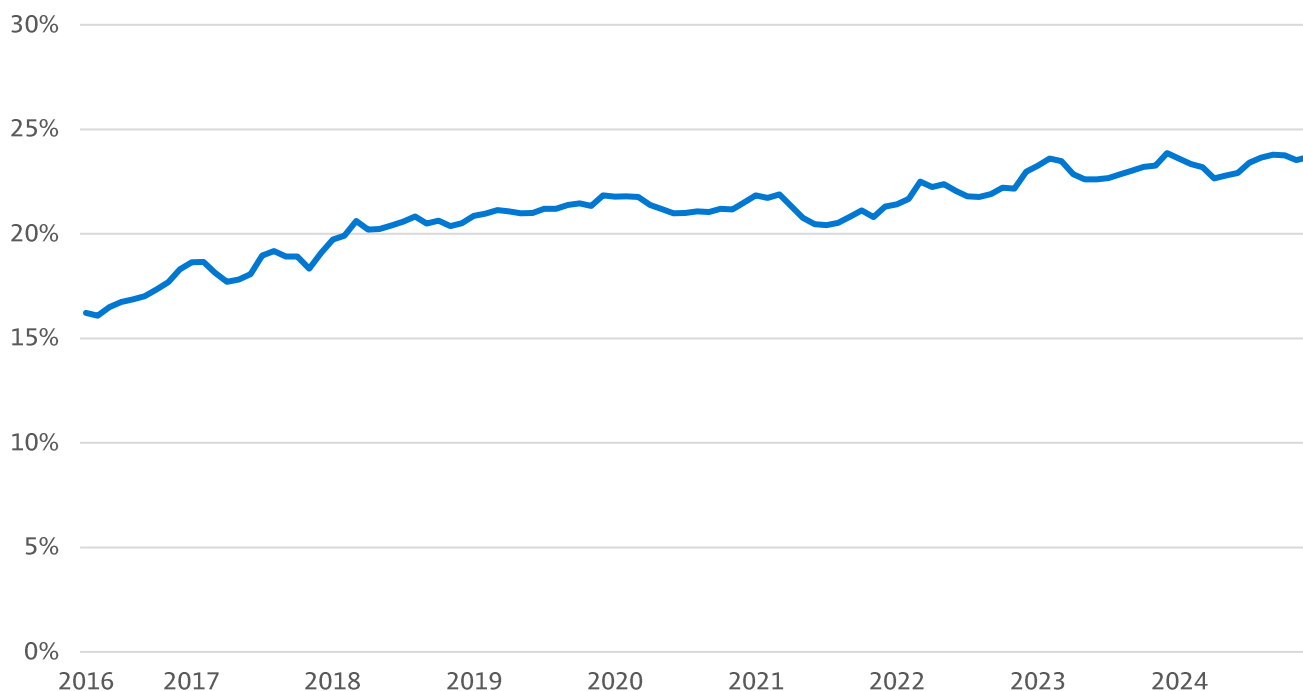
Aandeel 60-plussers in WIA-aanvragen is groot

Het doel van de 60-plusmaatregel is om de vraag naar verzekeringsartsencapaciteit te verkleinen, zodat de achterstanden in sociaal-medische beoordelingen afnemen of minder snel toenemen. Figuur 1 laat zien dat 60-plussers een groot aandeel vormen in het totale aantal aanvragen voor een WIA-uitkering. Bovendien neemt dit aandeel als gevolg van demografische veranderingen steeds verder toe. Zo neemt het aandeel 60-plussers in het aantal verzekerden (werkenden in loondienst) toe door vergrijzing en verhoging van de pensioenleeftijd. Het grote aandeel 60-plussers in de WIA-aanvragen geeft aan dat de 60-plusmaatregel de vraag naar verzekeringsartsencapaciteit kan verkleinen. Gedurende de eerste periode dat de 60-plusmaatregel van kracht was (oktober 2022 tot en met december 2024) hebben circa 20.000 zieke 60-plussers gebruikgemaakt van de regeling.²

¹ De bevindingen in dit UKV zijn afkomstig van het binnenkort te verschijnen artikel: Jansen, L., Groneck, M., Koning, P., Ooijen, R. van & Spijkerman, M. (2025). *Application and Employment Effects of Reduced Screening for Disability Insurance Benefits of Older Workers*. Netspar Industry Paper.

² Zie UWV (2025) [Kwantitatieve informatie 2024](#).

Figuur 1 Aandeel 60-plussers in het totale aantal WIA-aanvragen (2016–2024)

Box 2 Onderzoeksmethode

In de analyses voor dit artikel maken we gebruik van de zogenaamde verschil-in-verschilmethode. Dit is een veelgebruikte techniek om het causale effect van een interventie, zoals een beleidswijziging, te meten. Hierbij wordt de verandering in uitkomsten over de tijd vóór en na invoering van de interventie vergeleken met de uitkomsten van een controlegroep die zoveel als mogelijk lijkt op de interventiegroep, maar die de interventie (net) niet krijgt.

In onze analyses is de interventie de 60-plusmaatregel die in oktober 2022 is ingevoerd voor mensen die na twee jaar ziekte 60 jaar of ouder zijn. Voor deze groep willen we weten wat het effect van de maatregel is op het aantal aanvragen voor een WIA-uitkering, het aantal toekenningen en de arbeidsparticipatie. Nu zouden we deze uitkomsten kunnen vergelijken met de groep die vóór invoering van de 60-plusmaatregel ouder dan 60 was en de groep die ná invoering ervan 60 jaar of ouder was. Het is echter denkbaar dat andere factoren ook van invloed zijn op ontwikkelingen in deze uitkomsten. Denk bijvoorbeeld aan arbeidsparticipatie die wordt beïnvloed door conjunctuur, maar ook door demografische ontwikkelingen. Om te controleren of er geen andere ontwikkeling in dezelfde periode als de 60-plusmaatregel van invloed zijn, vergelijken we de groep zieke 60-plussers daarom ook met een groep die in dezelfde periode twee jaar ziek was maar in de leeftijdscategorie 55-59 valt. De aanname is dat deze groep sterk lijkt op de 60-plussers, maar net niet in aanmerking komt voor de maatregel. Het effect van de maatregel wordt berekend als het verschil in uitkomsten over de tijd (vóór en ná de invoering) tussen de twee groepen (55-59 jaar en 60-plus). Deze methode identificeert het causale effect alleen als de trends (door conjunctuur, demografie) in uitkomsten voor beide groepen gelijk zijn. Dit kan worden getoetst door beide groepen te vergelijken vóór invoering van de maatregel.

De analyses zijn uitgevoerd voor de groep mensen die minimaal één jaar ziek is én die na twee jaar ziekte 55-59 jaar (controlegroep) of 60-plus (interventiegroep) zou zijn. Voor deze groep is gekeken wat het causale effect is van de maatregel op het aantal aanvragen voor een WIA-uitkering, het aantal toekenningen en de arbeidsparticipatie. Dit doen we met figuren en multivariate analyses. We gaan in de analyses steeds uit van de eerste ziektedag. Het effect van de maatregel op aanvragen en toekenningen wordt twee jaar na de eerste ziektedag zichtbaar. Het effect op de arbeidsparticipatie zal niet direct na twee jaar zichtbaar zijn en daarom kijken we hiervoor naar de situatie drie jaar na de eerste ziektedag.

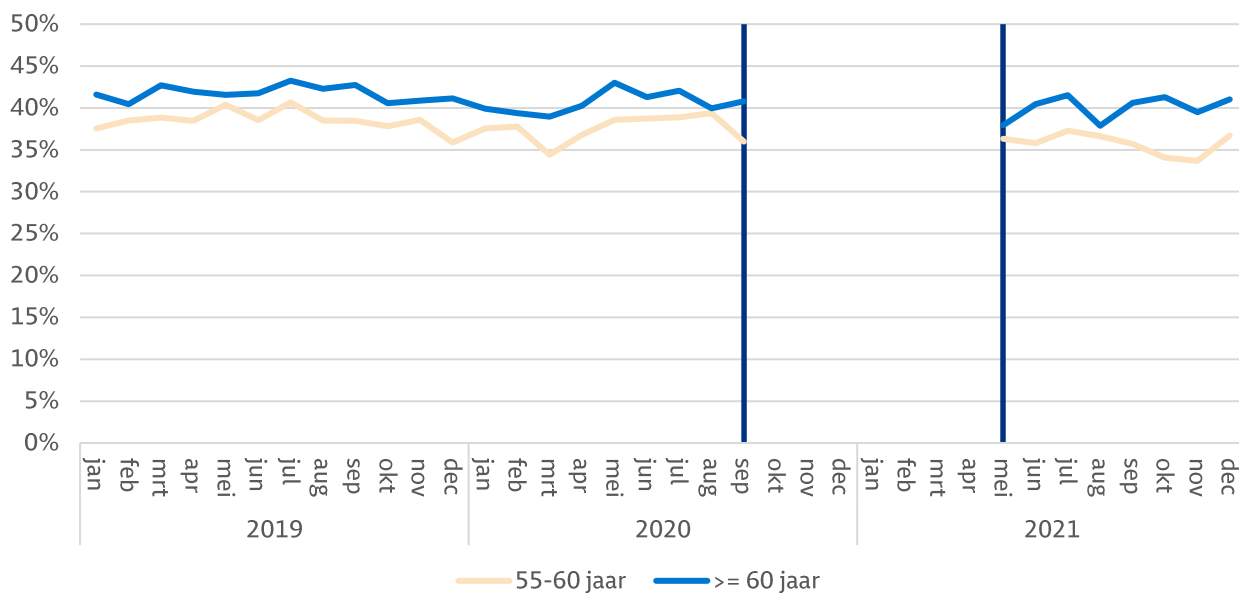
De gegevens die we voor de analyses hebben gebruikt, lopen tot en met december 2024. Rekening houdend met twee jaar ziekte vóór een aanvraag voor een WIA-uitkering kan worden gedaan, is de waarnemingsperiode (die immers pas in oktober 2022 begint) te kort om alle effecten te kunnen meten. Toekomstig vervolgonderzoek kan door gebruik van langere gegevensreeksen wel het volledige beeld geven.

Het aantal aanvragen van zieke 60-plussers voor een WIA-uitkering neemt licht toe

De vereenvoudigde beoordeling is op 1 oktober 2022 ingevoerd. Mensen die op dat moment een aanvraag doen voor een WIA-uitkering zijn dus twee jaar eerder, in oktober 2020, ziek geworden. Figuur 2 geeft de ontwikkeling weer van het aantal mensen dat na twee jaar ziekte een WIA-uitkering heeft aangevraagd. Dit aantal is uitgedrukt als percentage van het aantal mensen dat minimaal één jaar ziek was.³ Dit is gedaan voor groepen van mensen die in een bepaalde periode (jaar + maand) ziek geworden zijn. De eerste verticale lijn geeft het cohort oktober 2020 weer; mensen die toen ziek zijn geworden, konden twee jaar later – in oktober 2022 – gebruikmaken van een vereenvoudigde beoordeling. Gedurende de eerste maanden na invoering van de maatregel werd deelname niet altijd goed geregistreerd. Daarom is deze periode, weergegeven door de twee verticale lijnen in de figuren, buiten beschouwing gelaten in de analyses.

Om het effect van de vereenvoudigde beoordeling te bepalen maken we een vergelijking met de groep mensen die na twee jaar ziekte tussen de 55 en 59 jaar is en dus niet in aanmerking komt voor de vereenvoudigde beoordeling (zie box 2 over de onderzoeksmethode). We zien dat het aandeel mensen dat één jaar ziek is en na twee jaar een WIA-uitkering aanvraagt voor 60-plussers hoger is dan voor de groep van 55-59 jaar. We zien bovendien dat dit verschil licht toeneemt voor cohorten die vanaf oktober 2022 twee jaar ziek zijn. Dit toegenomen verschil wijst erop dat als gevolg van de 60-plusmaatregel het aantal aanvragen is toegenomen.

Figuur 2 Aandeel eenjaarszieken dat na twee jaar een WIA-uitkering aanvraagt (2019–2021)

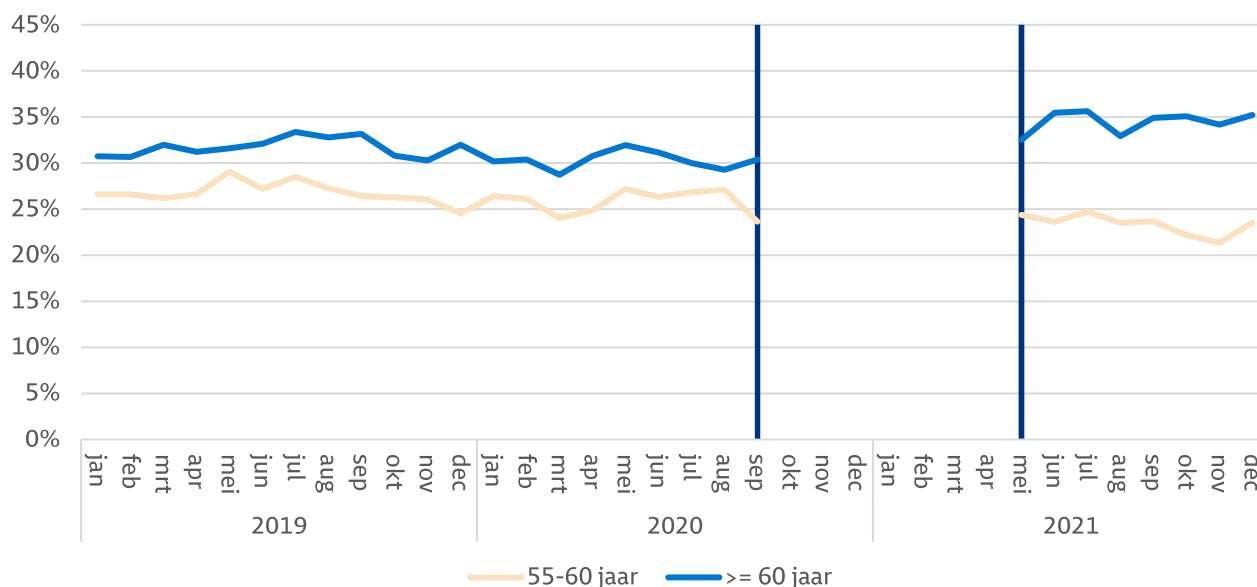

Meer WIA-aanvragen van zieke 60-plussers toegekend

Bij de invoering van de 60-plusmaatregel was voorzien dat het aantal WIA-uitkeringen zou toenemen en het ministerie van SZW heeft hiervoor ook budget gereserveerd. Figuur 3 laat zien dat als gevolg van de maatregel het aantal toekenningen inderdaad is toegenomen. Op de verticale as staat het aandeel mensen dat minimaal één jaar ziek is geweest en van wie na twee jaar ziekte de aanvraag voor een WIA-uitkering wordt toegekend. Ook hier vergelijken we de groep 60-plussers met de groep 55-59 jaar en we doen dit voor mensen die na twee jaar ziekte de aanvraag deden vóór invoering van de 60-plusmaatregel in september 2022 en de mensen die de aanvraag daarna deden. Voor de groep 60-plussers zien we na invoering van de maatregel in oktober 2022 een duidelijke toename in het aantal toekenningen, terwijl daarvan geen sprake is voor de groep 55-59 jaar die niet in aanmerking komt voor de maatregel.

Figuur 2 laat zien dat het aantal aanvragen voor een WIA-uitkering in verhouding toeneemt. Vervolgens laat figuur 3 zien dat het aantal toegekende aanvragen – ofwel het aantal WIA-uitkeringen – voor zieke 60-plussers ook echt is toegenomen. Om het effect van de 60-plusmaatregel exacter te bepalen, is een multivariate analyse uitgevoerd. Hieruit volgt dat door de maatregel het aantal aanvragen met 1,2 procentpunt is toegenomen en het aantal toekenningen met 6,5 procentpunt. Deze effecten zijn statistisch significant.

³ In de UWV-registraties over zieke werknemers zijn alleen gegevens beschikbaar van mensen die één jaar ziek zijn, de zogenaamde 42-weeksmeldingen. Werknemers die korter dan één jaar ziek waren, zijn niet in beeld.

Figuur 3 Aandeel eenjaarszieken van wie de aanvraag voor een WIA-uitkering is toegekend (2019–2021)

Verschuiving in type uitkering

De 60-plusmaatregel heeft tot gevolg dat het aantal WIA-aanvragen licht toeneemt en een groter deel daarvan wordt toegekend. Maar daarnaast zien we ook een verschuiving tussen de verschillende WIA-uitkeringen. 60-plussers die gebruikmaken van de vereenvoudigde beoordeling krijgen een WGA 80-100-uitkering. Dit betekent per definitie dat het aantal 60-plussers met een nieuwe WGA 35-80-uitkering afneemt. Vóór de invoering van de maatregel kreeg 6% van de 60-plussers die minimaal één jaar ziek was een WGA 35-80 uitkering. Na invoering van de maatregel komt dit type uitkering bij 60-plussers bijna niet meer voor (< 1%). Opvallend is echter dat ook het aantal mensen met een IVA-uitkering afneemt (van 16% naar 11%). UWV heeft verlichtende maatregelen genomen om dit nadelige effect te voorkomen. Medewerkers zijn gericht geïnstrueerd op het goed behandelen van de re-integratieverslagtoets en daarbij extra alert te zijn op mogelijke IVA-situaties.

Dat er verschuivingen in het type uitkering hebben plaatsgevonden, was bij invoering van de 60-plusmaatregel voorzien en niet verrassend. De mate waarin deze verschuivingen hebben plaatsgevonden is interessant, omdat die bepalend zijn voor de effecten op de arbeidsparticipatie.

Tabel 1 Type uitkering voor en na invoering 60-plusmaatregel (2020–2021)

	Voor invoering		Na invoering	
	55-59 jaar	>= 60 jaar	55-59 jaar	>= 60 jaar
WGA 35-80-uitkering	6%	6%	5%	0%
WGA 80-100-uitkering	10%	8%	9%	1%
WGA 80-100 60-plus	n.v.t.	n.v.t.	0%	22%
IVA-uitkering	10%	16%	9%	11%

Arbeidsparticipatie van zieke 60-plussers neemt af

Als gevolg van de vereenvoudigde beoordeling neemt, zoals gezegd, het aantal aanvragen en toegekende aanvragen licht toe. Daarnaast verandert als gevolg van de vereenvoudigde beoordeling ook de verdeling van het type WIA-uitkering. De verwachting is dat per saldo de prikkels om te werken afnemen. Ten eerste is dat het geval omdat mensen van wie bij een reguliere beoordeling de aanvraag zou zijn afgewezen (35-min) vaak geen recht hebben op een (andere) uitkering en dus een sterkere prikkel hebben om te werken. Ten tweede omdat de WGA 35-80-uitkering een sterke financiële prikkel heeft aangezien het een loongerelateerde uitkering is. Het onderzoek van Koning en Van Sonsbeek heeft laten zien dat deze prikkel inderdaad van invloed is op de arbeidsparticipatie, maar dat de omvang van het effect relatief klein is voor ouderen.⁴

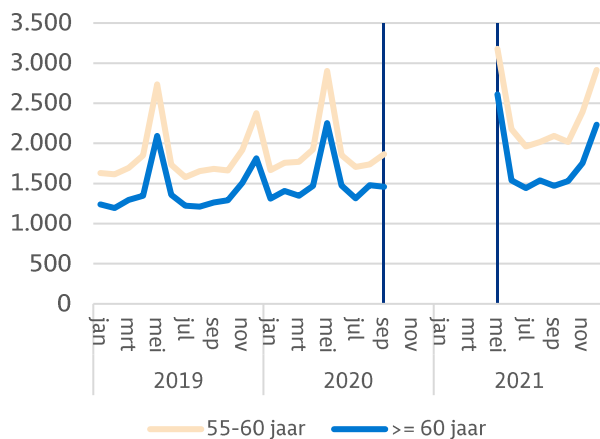
In de analyses voor dit artikel hebben we gekeken naar drie werkgerelateerde uitkomsten: het looninkomen, het aantal gewerkte uren en het wel/niet hebben van werk. Hierbij is gekeken naar de situatie 36 maanden na de eerste ziektedag ofwel, voor diegenen die na twee jaar ziekte een WIA-uitkering hebben gekregen, 12 maanden na toekenning.⁵ De 60-plusmaatregel heeft een negatief effect op elk van deze drie werkgerelateerde uitkomsten (zie figuur 4).

⁴ Koning, P. & Sonsbeek, J.M. van (2017). [Making disability work? The effects of financial incentives on partially disabled workers](#), *Labour Economics*, 47, pp. 202-215.

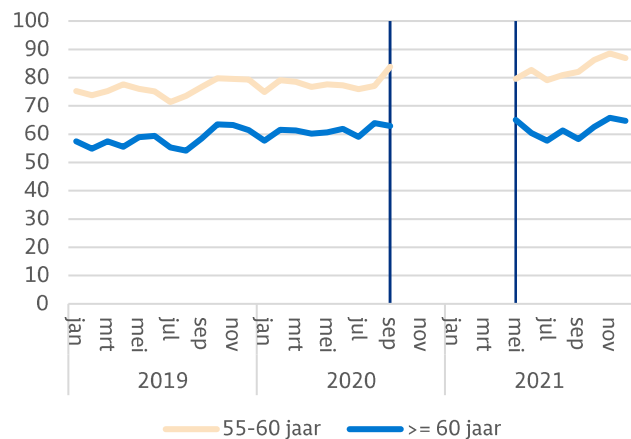
⁵ Het is bekend dat de effecten van een WIA-uitkering op arbeidsparticipatie pas na verloop van tijd zichtbaar worden. Zo worden veel mensen die op het moment van de toekenning nog een werkgever hadden kort na toekenning alsnog ontslagen.

Figuur 4 Ontwikkelingen loon, gewerkte uren en arbeidsparticipatie vóór en na invoering 60-plusmaatregel (2019–2021)

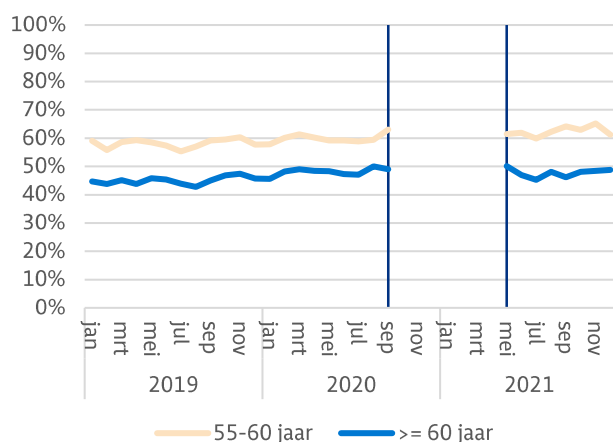
a) Gemiddeld loon (€/maand)

b) Gemiddeld aantal gewerkte uren per maand

c) Percentage met werk

Net als voor het aandeel aanvragen en het aandeel toekenningen hebben we ook voor de diverse uitkomstmaten voor arbeidsparticipatie multivariate analyses uitgevoerd. Die bevestigen het beeld uit figuur 4 dat de 60-plusmaatregel van invloed is op looninkomen en arbeidsparticipatie. Zo nemen de inkomsten uit werk met € 164 af ten opzichte van een gemiddeld loon van circa € 1.800. Het aantal gewerkte uren neemt met bijna 4 uur per maand af ten opzichte van een gemiddeld aantal gewerkte uren van 76 uur per maand. Tot slot neemt het aantal 60-plussers dat werkt met 2,1 procentpunt af.

Bij de interpretatie van deze uitkomsten moet worden bedacht dat het om de groep mensen gaat die minimaal één jaar ziek is. Een groot deel van deze mensen is al hersteld vóór ze twee jaar ziek zijn en doet daarom geen aanvraag voor een WIA-uitkering. De effecten van de 60-plusmaatregel op de arbeidsparticipatie worden vooral veroorzaakt door de toename van het aantal toekenningen én de verschuiving in het type uitkering, en treden met name op onder de kleinere groep zieke 60-plussers die wél een WIA-uitkering aanvragen. Zouden we in plaats van de groep 60-plussers die minimaal één jaar ziek zijn kijken naar de kleinere groep 60-plussers die uiteindelijk een WIA-uitkering aanvragen (en die dus twee jaar ziek zijn), dan zouden de effecten op de arbeidsparticipatie relatief groter zijn.

Effecten van vereenvoudigde beoordeling nemen toe over de tijd

De 60-plusmaatregel is in oktober 2022 kort na de beslissing van het ministerie van SZW ingevoerd. Zowel werknemers als werkgevers waren toen niet direct op de hoogte van de maatregel. Het mogelijk gevolg hiervan is dat effecten niet direct na invoering optreden, maar pas na enige tijd wanneer werknemers en werkgevers wel op de hoogte zijn. We spreken dan van ingroei-effecten. Om te toetsen of dergelijke ingroei-effecten zich daadwerkelijk hebben voorgedaan, hebben we in de analyses een splitsing gemaakt tussen de groep mensen die in mei-augustus 2023 twee jaar ziek was (en dus in aanmerking kwam voor de vereenvoudigde beoordeling) en de groep mensen die in augustus-december 2023 twee jaar ziek was.

De analyses laten zien dat er inderdaad sprake is van een ingroei-effect op het aantal aanvragen en, in mindere mate, op het aantal toegekende aanvragen. Het aantal aanvragen van de groep mensen die in mei-augustus 2023 twee jaar ziek waren neemt nauwelijks toe ten opzichte van de periode zonder de vereenvoudigde beoordeling. Voor de groep mensen die in augustus-december 2023 twee jaar ziek waren, is dit juist wel het geval en neemt het aandeel aanvragen met 2,4 procentpunt toe. Voor het aantal toegekende aanvragen is ook sprake van een verschil tussen deze twee groepen. Voor de groep 60-plussers die kort na mei-augustus 2023 twee jaar ziek zou zijn geweest, neemt het aandeel toekenningen toe met 5,3 procentpunt. Voor de groep die in september-december 2023 twee jaar ziek was, neemt het aandeel toekenningen met 7,5 procentpunt wat sterker toe.

We zien het ingroei-effect ook bij de drie werkgerelateerde uitkomsten. De afname van het looninkomen, het gewerkte aantal uren en het wel/niet hebben van werk is voor de groep mensen die in september-december 2023 twee jaar ziek was groter dan voor de groep mensen die in mei-augustus 2023 twee jaar ziek was. Zo neemt het wel/niet hebben van werk voor de groep mensen die snel na invoering van de maatregel een aanvraag deed met 1,1 procentpunt af, terwijl dit voor de mensen die pas later een aanvraag indienden 3,1 procentpunt was.

Het verlate effect op aanvragen en toekenningen is goed verklaarbaar; de tijd tussen de aankondiging en de invoering van de maatregel was kort en het kost tijd voordat gedragseffecten optreden. Voor wat betreft de werkgerelateerde uitkomsten is de verklaring lastiger. In de analyses maken we onderscheid tussen effecten als gevolg van het aantal aanvragen en de toekenningen, inclusief het type uitkering. Het verlagende effect op de arbeidsparticipatie verwachten we vooral na de toekenning: mensen die anders géén WIA-uitkering of een WGA 35-80-uitkering zouden krijgen, krijgen met toepassing van de maatregel een WGA 80-100-uitkering en zullen minder geneigd zijn om te gaan werken.

Conclusies

Het onderzoek naar de effecten van de 60-plusmaatregel laat zien dat het aantal aanvragen voor een WIA-uitkering licht toeneemt. Mensen die bij een normale medische en arbeidskundige beoordeling géén uitkering zouden hebben gekregen, krijgen die nu wel. Hierdoor neemt het aantal toegekende aanvragen toe. Daarnaast treden er verschuivingen op in het type uitkering dat mensen krijgen. Per saldo kan worden gesteld: door de vereenvoudigde beoordeling nemen voor 60-plussers de prikkels om te werken af. Dit volgt ook uit de analyses die een afname bij de 60-plussers laten zien van het inkomen uit werk, het aantal gewerkte uren en het aantal van hen dat werk heeft. We merken hierbij wel op dat in dit onderzoek de effecten op de langere termijn niet goed konden worden meegenomen; daarvoor moeten we mensen in de registratiegegevens langer kunnen volgen. Vervolgonderzoek op een later moment kan meer inzicht geven in de effecten op de langere termijn. Bovendien is de 60-plusmaatregel met ingang van 1 september 2025 opnieuw van kracht. Door de afwisseling in perioden waarin de maatregel van kracht was én een langere periode waarover gegevens beschikbaar zijn, kunnen in de toekomst effecten nog beter worden bepaald.

In het onderzoek hebben we niet gekeken naar het effect van de vereenvoudigde beoordeling voor 60-plussers op de wachttijden voor een WIA-claimbeoordeling voor de 60-minners. Omdat gedurende de looptijd van de 60-plusmaatregel ruim 20.000 60-plussers gebruik hebben gemaakt van de regeling, verwachten we dat die zijn afgenomen of – wanneer rekening wordt gehouden met een trendmatige toename – minder snel zijn toegenomen. Wanneer het inderdaad zo is dat de wachttijden voor 60-minners zijn afgenomen of minder snel zijn toegenomen, dan zou dit ook gevolgen kunnen hebben voor hun arbeidsparticipatie. Ook dit zullen we bekijken in vervolgonderzoek.

Colofon

Uitgave

UWV Kenniscentrum

Postadres

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

Marcel.spijkerman@uwv.nl

Auteurs

Laura Jansen

Marcel Spijkerman

Volg ons

Disclaimer

Bronvermelding is verplicht. De informatie in het UWV Kennisverslag (UKV) is aangedragen vanuit de kennisoptiek en betreft dus niet een verantwoording of een weergave van ingenomen beleidsstandpunten van UWV.